

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

AIS 2015 2-mut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap apequtaanut
oqaaseqaataanullu akissuteqarneq

19-03-2015
Suliap nr. 2014-099113
All. nr.

**15. Suliassaqaarfik 73 – 77 Avatangiisinut Pinngortitamut, Inatsisinillu
Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq**

Postboks 1614
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: paian@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

15.1 Siunertamut konto 73.94 Nukissiorfiit

- a) Nukissiorfiit kontui pingaarnert oqartussaaffigineqarnerat sooq
suliassaqaarfimmi matumani inissineqarsimava. Nukissiorfiimmi avatangiisinut
pinngortitamullu attuumassuteqanngillat?

Akissut:

Pinngortitamut Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup
suliassatigut akisussaaffigai suliassaqaarfiit: Avatangiisit, pinngortitaq,
upalungaarsimaneq, inatsisilik atuutsitsineq, nukissiuuteqarneq aamma silap pissusia.
Suliassaqaarfiit agguanneqarneranni aalajangerneqarnikuuvoq naalakkersuisoqarfik
Nukissiorfinnut qullersaqaarfiulluni oqartussaassasoq, innaallagissap, erngup
kiassaateqarfinniillu kiasaanerup akiisa iluarsineqartarnerannut akisussaalluni.
Taamaammatt Nukissiorfiit suliffeqaarfiuvoq killilimmik aqutaq Pinngortitamut
Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup ataaniittoq.

- b) Kontomut pingaarnermut 73.94.02-mut missingersuutitut ilanngussami
paasissutis-siissutigineqarpoq maanna akigititaasut (assigiimmik
akeqartitsinermik iluarsaaqqin-neq) allanngortinneqassasut. Tamanna
assigiimmik akeqartitsinerup 2009-p missaani
atorunnaarsinneqartussaagaluarneranili arlaleriarluni
misilinniarneqartarsimagaluarpoq allannguinnissamulli aalaakkaasumik
amerlanerussuteqartut pissarsiarineqarsinnaasimanatik. Maannakkut pissutsit
allaanerussasut sooq Naalakkersuisut ilimagaat?

Akissut:

Soorlu apeqqutigineqartumi takuneqarsinnaasoq akil aqqissuussaanerannik
iluarsaaqqinneq suliassaavoq pisariusoq, ingerlanneqartariaqartartoq inuiaqatigiit
aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik sukumiisumik paasisaqarneq tunngavigalugu.

Naalakkersuisut erseqqissunik anguniagaqarput innaallagissap erngullu akii
nammaqatigiinnerusumik naapertuilluarnerusumillu pilersinniarlugit. Tamanna

Naalakkersuisut akit ilusiligaanerannik allangortitsiniarlutik sulineranni aallaaviuvoq. Assigiimmik akeqartitsinerup allangortivinneqarnissaanut naggataatigut apeqqutaassaaq Inatsisartuni amerlanerussuteqartut iluarsaaqqinneq akuersissutigissaneraat.

- c) Assigiimmik akeqartitsinermik nutaamik iluarsaaqqissagaanni tunngaviumik anguniakkat suussappat aammalu taanna tapiiffigeqatigiittarnerup annikinnerulersinneqarlunilu ersarinnerulersinneqarnissaanik naalakkersuisooqatigiit poliikikkut anguniagaannut tamakkiisumik naapertuuttuussava?

Akissut:

Imermik innaallagissamillu pilersuinnermut tunngatillugu Naalakkersuisut pingaartilluinnarpaat innaallagissamik, imermik kissamillu pilersuinnermi nioqqutissat pisisartullu assigiinngitsut akornanni agguaaqqittarnerup paasiuminarnerulernissaa. Tamakkununga paasissutissat assersuutigalugu Nukissiorfiit 2014-imut ukiumoortumik naatsorsuutaanni takuneqarsinnaapput, uani "Nukissiorfiit aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinngorlugit allangortinnerisigut iluaqutaasussat ajoqutaasussallu pillugit nassuiaat" aamma uani "2010-miit innaallagissamut, imermut kiassarnermullu akigititaasut ilusaat pillugit nassuiaat".

Siuliini takuneqarsinnaasutut Naalakkersuisut naalakkersuisooqatigiinnissaminnik isumaqatigiissuminni akit ilusiligaanerata iluarsaateqqinnissaa pillugu erseqqissunik anguniagaqarput. Maannakkuugallartoq akit nutaamik ilusilegaanerata kingunerilluarsinnaavaa siunissami nioqqutissat pisisartullu akornanni arlaatigut agguaaqqittoqartaannarnera. Pingaaruteqarpoq akit ilusiligaanerat allangortinneqassappat aningaasaqarnermut sunniutaasussat sukumiisumik paaseqqaarlugit taamaaliortoqassasoq, taamaalilluni sapinngisamik pitsaanerpaamik agguasseqqittoqarsinnaaniassammat.

- d) Ukiumoortumik 10 mio. kr.-inik sipaarutissat piviusunngortinniarnarat qanoq ingerlava aammalu Nukissiorfiit sulianik ingerlatsinerannut arlaatigut sunniuteqarsimava?

Akissut:

Nukissiorfiit ingerlatsinermut tapiissutini ukiumut sipaaruteqartarnerup piviusunngortinneqarnissaa soqutigilluinnarpaat. 2013-imi Nukissiorfiit ilioriusissat "Sarfaq 2015 – pitsaaneq akikinnerlu" akuersissutigineqarpoq. Ilioriusissat pisariaqalerput Inatsisartut aalajangiimmata Nukissiorfinnut ingerlatsinermut tapiissutit ukiumut 10 mio. koruuninik ikilineqassasut.

Tapiissutit ikilineqarnerat pissutigalugu Nukissiorfiit ingerlatsinermut sipaartariaqalersimapput. Nukissiorfiit 2013-imi nukissiorfeqarfiit 15-it nunap immikkoortuinut tallimanut allangortippaat. Nunap immikkoortuinut allangortitsinikkut siunertaapput pisortaqaarnerup qaffasissusiata nukittorsarneqarnissaat akikillisarnissaalu najukkanilu nukissat pitsaanerumumik tamatigoornerumillu iluaqutigineqalernissaat. Taamatuttaaq sullitanik sullissiviit eqiterutsinneqarput aammattaaq aningaasartuutikinnerulernermik sunniuteqartumik.

Pingaarnerpaatigut akit allanngungaanginnissaat Nukissiorfiit iluatsippaat. Assersuutigalugu innaallagissamut akigititaasut annerpaaffissaat 2012-imi taamaallaat 1 %-imik qaffariarsimapput, erngup akii piffissami tassani apparialaarsimallutik kissarnermulli akiliutit piffissami tassani 3,5 %-inik qaffariarsimallutik. Taamaalliluni ingerlatsinermut tapiissutinik ikilitsisineq Nukissiorfiit ingerlatsinerannut ilanngunneqarpoq naatsorsuutigineqarlunilu pingaarnerusutigut ingerlatsinermi sipaaruteqarnikkut piviusunngortinneqassasoq.

Taamatuttaaq ukiuni kingullerni aammattaaq erngup nukinganik innaallagissiorfinnut imminut akilersinnaasumik aningaasaliisoqartarsimavoq kiassaateqarfimmiit kiasaanermik tunisaqarnerulersitsisunik oliamillu pisiortornermut aningaasartuutinik annikillisisisunik. Tamakkuttaaq suliffeqarfimmi aningaasaqarnikkut patajaatsumik ineriartornerup aalajangiusimaneqarnissaanut iluaqutaasimapput naak tapiissutit annikillisinneqaraluartut.

15.2 Konto pingaarneq 73.94.03 Nukissiorfiit, aqqusinermi qaammaqquteqarneq

- a) Kontomi pingaarnermi matumani aningaasat tassungalu atatillugu akisussaaffik qaqugu kommuninut nuunneqartussatut naatsorsuutigineqarpa?

Akissut:

Ajoraluartumik aalajangersimasumik piffissaliisoqarsinnaangilaq qaqugu konto pingaarnermit tassanga aningaasat kommuninut nuunneqassanersut. Aqquserngit qulliit akisussaaffiup kommuninut nuunneqarnissaanut kommunit Namminersorlutik Qartussallu isumaqatigiinniarneri apeqqutaasapput.

15.3 Konto pingaarneq 73.95.02 Erngup nukinganik misissueqqaarnerit

- a) Erngup nukinganik innaallagissiorfiit, tassunga ilanngullugu pingaartumik Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfik ilisimasat malillugit tamakkiisumik imaluunniit tamakkiingajaavilluni sulisinneqartoq, allilerneqarnissat Naalackersuisut pilersaarutigaat?

Akissut:

Naalackersuisut maannakuugallartoq Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnissaanik pilersaaruteqanngillat. Nukissiorfiit ullumikkut Nuummi qullernut/nukissiornermut nukissamik pisariaqartitsineq tamakkerlugu innaallagissamillu kiassaattigit aamma innaallagissamik kiassaattigit atassutaarneqarsinnaasutigut inissianik kiasaanermik pisariaqartitat ilarujussuat Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfimmiit nukissamik pilersugaraat. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguata ukiut qulit qaangiuppata, Nukissiorfiit naatsorsuinerat naapertorlugu, qullernut nukissiornermullu pisariaqartitsineq suli tamakkiisoq pilersuivigissavaa, taamaattoq inissianik kiasaanermi pisariaqartitsinerup ilaannaa pilersuivigissallugu.

Nukissiorfiit Nuummi nukissiornermik pisariaqartitsinerup allanngoriartornera malinnaaviguarpaat, teknikikkullu suliassat (taamatullu nukissamik sipaarniarluni sulissutigineqartut) aallartinneqarsinnaasut naliliisarluni misissugaralugit, nukissamik pisariaqartitsinerup erngup nukinganik innaallagissiorfiup allilerneqarnissaa

pisariaqartilnngikkallartillugu. Naalakkersuisut Qorlortorsuarmi, Narsamik Qaqortumillu pilersuisuusumi, erngup nukinganik innaallagissiorfiup nunataata allineqarsinnaanera saniatigullu innaallagissiuuserneqarsinnaanera pillugit aalajangiinissamut tunngavissisoqarsinnaanerata naammassineqarnissaa utaqqivaat. 2015-imi Nukissiorfiit naatsorsuutigaat Tasiilami erngup nukinganik innaallagissiorfiup tunniussinnaasaasa annertusineqarnissaannut periarfissaqarnerisq misissuisoqassasoq.

Maannakkut katersuunnermi ingerlasumi 2010-miit 2014-imut erngup nukinganik innaallagissiorfiilarineqarsinnaasunik misissuinerit pillugit nassuiaat Inatsisartunut ilaasortanut agguanneqarniarpoq.

- b) Nunaqarfiit isorliunerusullu uuliamik aalajangersimasumik pilersornissaasa qulakkeerneqarnissaat akisullunilu ajornakusoorfiusut immikkut eqqarsaatigalugit erngup anorilluunniit nukinganik atorluaaneq tunngavigalugu nukissiuuteeqqanik qanoq pilersitsiffiqineqarsinnaanerata pillugu misissuinerit suliaqartoqarsimava? Misissuinerillu taamaattut pingaarnertut qanoq inermilliffiusimappat?

Akissut:

Ilisimaneqartutut siusinnerusukkut nukissamik pilersuinerit nunaqarfiit isorliunerusullu pingaartumik eqqarsaatigalugit innaallagissiorfeeqqanik sumi qanorlu sanasoqarsinnaanersq pingaarnertut misissuisoqarsimanngilaq.

2015-imi naatsorsuutiqineqarpoq illoqarfinnut nunaqarfinnullu qanittuni ilaatigut erngup nukinganik pilersuinerit periarfissaasinnaasut annikitsut misissuiffiginissaat aallartinneqassasoq. Taamaaliornikkut sumiiffinni erngup nukinga atorlugu innaallagissamik tamakkiisumik pilersuiffiusinnaanngitsuni, sulili malunnaatilimmik sunniuteqarsinnaasuni, uuliamik atuineq ilaatigut taarserneqarsinnaavoq. Misissuinerit tamakku Nukissiorfiit Asiarlu suleqatigalugit suliarineqarnissaat pilersaarusiorneqarpoq.

15.4 Konto pingaarneq 73.95.03 Nukissiornerit kisitsisitigut paasissutissat pappiaqqanillu nalilinnik tunisanik naatsorsuinerit

- a) Suliassaqarfimmut tamatumunnga Naalakkersuisut sunik takorluugaqarpat?

Akissut:

Eqqarsaatigineqarpoq nukissamik atuineq tassungalu atatillugu mingutsitsinerit aniatitsineq pillugit paasissutissat pitsaalluinnartut qulakkeerneqarnissaannut aningaasanik atuisoqartaannassasoq. Nukissiornerit kisitsisitigut paasissutissat nukissiornerit silallu pissusaanut tunngasuni pingaarnersiunerit atatillugu pingaaruteqarlutik atorneqarsinnaapput. Peqatigitillugu nukissiornerit kisitsisitigut paasissutissat ukiumut mingutsitsinerit aniatitsinerit Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit silap pissusaanut isumaqatigiissutaannut nalunaarutigisassallugit pissusaaffigisaanut tunngavigineqartarput.

- b) Aningaasaliissutit ilaat qanoq amerlatigisut suliaasanut allanut suliakkiutigineqarsimasunut atorneqartarpat?

Akissut:

Nukissiornermut kisitsisitigut paasissutissat mingutsitsinernillu aniatitanik naatsorsuinerit Naatsorsueqqissaartarfimmit suliarineqartarput. Kiffartuussinissamik isumaqatigiissut suliaasat suliarineqartarnissaannut tunngavigineqartoq 824.000 koruuninik annertussuseqarpoq. Taamaakkaluartoq immikkut allanut suliakkiisarneq pineqanngilaq tassami Naatsorsueqqissaartarfik suliaasanut tunngatillugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ataani inissisimammat.

15.5 Konto pingaarneq 73.95.04 Nukissiuutit ataavartussat, nukissiuutitigut pitsanngorsaanerit aamma silap pissusaa eqqarsaatigalugit ineriartortitsinissamut suliniutit

- a) Kontomi pingaarnemi matumani aningaasartuutit siunertarisaat assut tapersornartutut ataatsimiititaliamit isigineqarput. Najugaqarfinni mikinerni nukissiuutit ataavartut pillugit suliniutit siuarsarneqarnissaannut Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat aammalu OPP-mik suliniutit suliniutinut taamaattunut ilanngunneqarpata tamanna iluaqtaasussatut Naalakkersuisut isigaat?

Akissut:

Nukissiuutinit ataavartunit innaallagissamik sinneruttumik suliffeqarfinnut pilersuisuusunut pilersuineq tunisisarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 9. december 2013-imeersoq ataavartumik nukissiorfinniit tunisassiap sinneruttup akilerneqartarneranut malittarisassamik imaqarpoq. Tamatumuuna periarfissaqalerpoq namminersortut, suliffeqarfiit pisortallu suliffeqarfiutaat assigisaallu ataavartumik nukimmik pilersuiffinnut aningaasaliiniarlutik pilersaaruteqartut pilersaarusionermik nalaanili innaallagissamik nammineerlutik atuiffigisinnaangisaminnik tunisinerikkut isertitarissamaakkatik missingersorinnaalissagaat aningaasartaallu missingersuusiorlugit. Taamaaliorneq suliniutip ataannarsinnaanerata nalilersorneqarnerani pingaaruteqartunut ilaasinnaavoq.

Namminersortut taamatullu pisortat suliffeqarfiutaat VEK-imi atugassanngortitanit (kontomit matuminnga) tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarsinnaapput taamaalillunilu periarfissaqarpoq Pisortat-Namminersortut-Suleqatigiinnerat (OPP) ataavartumik nukissiuutit suliniutigineqarnerannut atatillugu tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarsinnaanerannut. Suliniutit allatuulli VEK-imi atugassanngortitanit aningaasanik qinnuteqartutut aningaasanik agguaassinermi tunngavigineqartassaaq qinnuteqaatinik ataasiakkaanik toqqarlugu nalilersuineq.

Apeqqummut matumunnga atatillugu pissusissamisussaaq oqaatigissallugu najugaqarfinni mikinerusuni ataavartumik nukissamik pilersuineq pillugu Nukissiorfinni sulissuteqartoqarmat. Nukissiorfiit maannakkut seqernup qinngoreranik tigooraaviit misilerarpaat atorulersuutit taamaattut najugaqarfinni mikinerusuni oliamik tunngaveqarluni innaallagissiornerup isumalluutaanerani annikillisisinnaanersut nalilersorneqarnissaat siunertarlugu.

Tamakku saniatigut Nukissiorfiit innaallagissiorfinnit oliamik tunngaveqartunit innaallagissiornerup pissarsinarnerulernissaanut taamaallunilu oliamik atuinerup taamatullu CO₂-mik-aniatitsinerup annikillisinneqarnissaanut periarfissaqarnersoq misissorpaat. Sulissutigineqartut tamakku VEK-imi atugassanngortitanit tapiiffigineqartaratik ingerlapput.

Taamatutaaq Konto pingaarneq 89.71.40 pillugu apeqquut 16.4-mut akissutit innersuussutigineqassapput.

b) Aalisarnermut tunngasut sooq ilanngunneqarsimanngillat?

Akissut:

Aalisarnermik aallutaqartut arlaleriarlutik VEK-imi atugassanngortitat aqutugalugit tapiiffigineqartarsimapput. 2014-imi VEK-imi atugassanngortitanit Royal Greenlandip suliniutaa "LED-Sisimiuni saattualeriffimmut atortulersuutiit" tapiiffigineqarpoq. Suliniuteqarnermi qaammaqqutit nalinginnaasut LED qaammaqqutinut iluarsaassilluni nutarterinermut atatillugu taarserneqarput. Qaammaqquteqarnermut 50-70 %-inik innaallagissamut sipaaruteqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Misilittakkaat aalisakkerivinnut allanut siammarneqarsinnaapput. Taaneqartut saniatigut oqaatigineqarsinnaavoq Naalakkersuisoqarfiup maj 2014-imi orniguttarluni sulinerminut ilanngullugu tunaartarisassat uunga tunngasut nassiussuunnikummagit VEK-imi atugassanngortitat kalaallisut danskisullu ilaatigut ukununnga KNAPK, Royal Greenland A/S, Polar Rajaat A/S, Uummannaq Seafood A/S, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Nunaqarfiit Peqatigiiffiat (KANUNUPE), Sulisitsisut peqatigiiffii NUSUKA aamma GA.

c) Nassuiaatip taaneqartup malitseqartinneqarnera sumut killippa?

Akissut:

Ataatsimiititaliap apeqqutigisimassappagu "Erngup nukinganik nukissiorfissanik misissueqqaarnerit 2010 – 2014-imi pillugit nassuiaat", oqaatigineqarsinnaavoq taanna maannakkut Upernaakkut katersuunnermi 2015-imi Inatsisartunut agguanneqassasoq naatsorsuutigineqarmat.

d) Tapiissutit aningaasaliissutit pineqarmata, taamaattumilu suliassami kisiitsisit pisariaqartinneqanngimmata ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq. Taakku paasinartunngorlugit takussutissiarineqarsinnaappat?

Akissut:

Naalakkersuisoqarfik nalliivoq VEK-imi atugassanngortitanut atatillugu suliarineqartut isumalimmik kisiitsitalersornissaat ajornakusuussasoq. Aningaasaliissutit atorlugit aningaasarsianut aningaasartuuteqartoqartanngilaq kisiannili suliniutit ataasiakkaat tapiissuteqarfigineqartut aqutugalugit aningaasarsianut aningaasartuuteqartoqartarsinnaavoq.

15.6 Konto pingaarneq 73.95.06 Alapernaarsuineq suliniuteqarnerillu, silap pissusaanut nukissiorfinnullu suliassaqarfik

- a) Immikkoortut aappaanni Naalakkersuisut allapput innaallagissamik pilersuineq silaannaap pissusaanut pingaarutilittut aallaaviusartoq. Tamanna ima paasineqassava uulia gassilu atorlugit ikuallaanermi innaallagissamik pilersuineq silaannarmut kuldioxidimik aniatitsissutaasartoq, taamaalillunilu nunarsuup kiatsikkiartorneranut siuarsaataasoq? Taamaassimappat erseqqissulionerulaartoqartariaqaraluarpoq, tassami assersuutigalugu erngup nukingata atomillu nukingata silaannaap allanngoriartorneranut pingaarutilittut aallaaviusinnaanissaat ilimanaateqanngimmat.

Akissut:

Naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugu Kalaallit Nunaanni kissattoornermit gassinik aniatitsinerup tamarmiusup 94 %-iata missaanik kalaallit nunaanni nukimmik atuisoqarpoq (2013). Nukimmik atuneq taamaalilluni kissattoornermit gassinik pingaarnertut aniatitsineranut pissutaavoq kalaallit nunaanni nukimmik pilersuineq ikummatissanik nunap iluaneersunik eqqussuineramik pinngitsuugaqarsinnaanngimmat, akerlianilli nukimmik atuiffiunngitsumik kissattoornermit gassinik aniatitsineq allanut naleqqiullugu annikitsuulluni.

Nukimmik atuisuunngitsumiit aniatitsinermut assersuutigalugu suliffissuarni sulinerniit, eqqakkanik passussinermiit, nunalerinermiit, arrorsaatinik akuutissanillu atuinermiit kisalu nunaminertamik atuinermiit aniatitsinerit ilaapput.

Ikummatissanik nunap iluaneersunik ikuallaanermi kissattoornermi gassinik aniatitsisoqartarpoq, nunarsuup kissatsikkiartorneranut tapertaasunik. Ataatsimiititaliamiit allanneqartoq Kalaallit Nunaanni nukimmik atuinerup ilaa ataavartumik nukissiorfinniit pinera eqqorpoq. Taakku kissattoornermut gassinut sunniuteqanngillat, taamaalillutillu nunarsuup kissatsikkiartorneranut tapertaanatik. Nukimmik atuinerup ilaa annikitsaq nukinniit ataavartuniit pigaluartoq tamanna pissutsinik pingaarnernik allannguinnigilaq, tassa nukimmik atuneq Kalaallit Nunaanni kissattoornermit gassinik aniatitsinermut pingaarnertut pissutaammata.

Malugineqarpoq oqaasertap eqqortuunerunissaa ataatsimiititaliamiit kissaatigineqartoq.

- b) Aningaasat (0,817 kr.) konto pingaarnermut 73.01.01-imut, Pinngorititamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfimmut, nuunneqarsimasut Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa, tassani aningaasat amerlassusiat taaneqanngilaq. Kisitsilli taanna aningaasaliissutit 2,9 mio. kr.-it missaannik ikilinerannut nassuiaataasinnaanngilaq. Taamaattoqarneranut suna pissutaava?

Akissut:

Ajuusaarnartumik kukkusogaarsimavoq oqaasertaalu eqqunngitsuulluni. Taahna AIS15-p aappassaaneernissaa sioqqullugu iluarsineqassaaq. 2,9 mio. kr.-it missaannik aningaasaliissutit ikilinerannut pissutaavoq aningaasat konto pingaarneq 73.01.01-imut nuunneqarneri. (Tamatuma kingorna nunani tamalaani silap pissusaanut tunngasuni akisussaaffeqarfik

allanngortinneqarsimavoq. Tassunga atasut allannguinerit AIS15-p aappassaaneerneqarneranut ilanngunneqassapput).

- c) Ukiumi tassani aningaasaliissutit taamaallaat qulerarterutaat atorlugit suliassat sulii isumagineqarsinnaasut Naalakkersuisut isumaqarpat?

Akissut:

15.6 b-mut akissummut innersuussisoqarpoq.

15.7 Konto pingaarneq 77.01.02 Aatsitassanik Suliassaqaarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

- a) Aatsitassanut oqartussaasut aqutsisoqarfiullu matuma akornanni iluatsilluartumik aaqqiagiinngissuteqaarfimmi sumillu suleqatigiittoqalersimava?

Akissut:

Avatangiisinut Aqutsisoqarfik aatsitassanut inatsimmi § 3.a naapertorlugu aatsitassanut oqartussaqaarfiup ilagaa, Aatsitassanut Aqutsisoqarfik peqatigalugu. Taamaakkaluartoq Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq aatsitassanut tunngasutigut suliassanik isumaginninnermik suliaqartut aqutsisoqarfiit naalakkersuisoqarfiillu akornanni suleqatigiilluartoqartoq.

- b) Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmut aningaasalersuutinit qanoq amerlatigisut ingerlat-seqatigiiffinnit utertitat aqqutigalugit pisarpat?

Akissut:

Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmut aningaasaliissutit 1 %-iisa missaat ingerlatseqatigiiffinnit utertinneqartarput.

15.8 Konto pingaarneq 77.05.01 Eqqakkanut tunngasut

- a) Eqqagassalerinermut pilersaarut kingulleq qanga suliarineqarpa, taannalu piviusun-ngortinniarlugu sulineq sumut killippa?

Akissut:

Maannakkut nuna tamakkerlugu eqqakkanik passussinermut pilersaarut ukiunut 2010-2021-mut atuuppoq. Toqqammaviit isumalluutillu pigineqartut aallaavigalugit eqqakkanik passussinermut pilersaarummi anguniakkat ilai ataasiakkaat piviusunngortinneqarnissaannik siunnerfeqaartumik sulisoqarpoq. Eqqakkanik passussinermi pilersaarutip piviusunngortinnissaanut sulineq kommunit suleqatigeqqissaarlugit ingerlanneqarpoq, tassa eqqakkanik passussineq kommuninit suliassaammat.

- b) Aningaasaliissutit ilaat qanoq amerlatigisut dioxinimik annikillisaanermut atorineqarpat?

Akissut:

Dioxinimik mingutsitsinerup annikillisinneqarnissaa siunertaralugu iliuseqarnissamut pilersaarusiortoqassaaq. Iliuseqarnissamut pilersaarut siunnersortimik avataaneersumik suliarineqarnissaanik tunngaveqarpoq naatsorsuutigineqarlunilu 100.000 – 150.000 kr.-it missaannik akeqassasoq.

c) Nunaqarfinni isorliunerusunilu eqqagassalerineq qanoq ippa?

Akissut:

Sumiiffinni eqqakkanik passussinerup aaqqissuunneqarnera kommunimi ingerlanneqarpoq, taanna eqqakkanik passussinermut igitsinermillu akisussaammat. Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik oqartussatut inatsisitigut tunngavik pisariaqartoq qulakkeertussaavaat, eqqakkanut tunngasuni ineriartortitseqqinnermi malinnaallutillu peqataallutik.

d) Eqqagassalerinermi pissutsit avatangiisinut imeqarniarnermullu sunniutaat misissuif-figineqarsimappat?

Akissut:

Uummannami aamma Qeqertarsuatsiaani eqqakkanik ikuallaanermiit pujoq imissamut atugassanut tatsini qanittumiittuni imermut sunniuteqartarnersut 2009-mi misissorneqarpoq. Sumiiffinni marluusunni imermi dioxini annikitsoq nassaarineqarpoq. Annertussutsit ima annikitsigaat nalilerneqarluni taakku peqqissutsimut ulorianartorsiutaassanngitsut.

e) Nunaqarfinni, eqqagassanut tunngasut pillugit immikkut nakkutillisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarsorinartuni, eqqagassalerineq qanoq aaqqissuusaava?

Akissut:

Eqqakkanik passussinermut igitsisarnermullu kommunit akisussaasuupput. Tassa imaappoq nunaqarfinni ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu kommunit aamma akisussaasut. Konto pingaarneq 77.05.01 0,5 mio. kr.-inik ikilineqarpoq, aningaasallu konto pingaarneq 73.01.01-mut nuunneqarlutik. Taamaaliortoqarpoq naalakkersuisoqarfimmi sulisumik allamik atorfinitsitsisoqassammat taamaalilluni naalakkersuisoqarfiup eqqakkanut tunngasuni kommuninik nakkutilliinera, ilitsersuineru siunnersuineru annertusarniarlugu.

f) Sumiiffinni ikuallaaveqanngitsuni inuit eqqagassaminnik nakkutigineqaratik ikuallaasut takussaagajupput, tamannalu qanittumi najugalinnut akornutaasarpoq. Sumiiffiit taamaattut misissorneqarnissaat qanoq akeqassava?

Akissut:

Illoqarfinni angineru arfinilinni eqqakkanut ikuallaaveqarpoq. Illoqarfinni akunnattumik angissusilinni ikuallaavinnik pilersitsisoqarnikuunngilaq. Kommuneqarfik Sermersooq

Paamiuniit Nuummi ikuallaavimmut eqqagassanik nalinginnaasunik nassiussisameq misileraaffigalugu aallartissimavaa.

Piffissami 1995-2000-mi nunaqarfinni illoqarfinnilu mikinerni arlalinni nunaqarfinni ikuallaavinnik pilersitsisoqarsimavoq, nunaqarfinni ikuallaavinni 40-ni taakkunani ullumikkut affaasai missai ingerlanneqarput.

Ikuallaaviit nalinginnaasumik nungullalernikuupput aserfallatsaaliorneqarsimanatillu. Ilimagisariaqarpoq sumiiffinni ikuallaaveqanngitsuni arlalinni eqqakkanik nunaannarmi ikuallaasoaqartarpoq. Eqqakkanut tunngasuni ingerlatsinissamut aserfallatsaaliinissamullu kommunit akisussaapput.

15.9 Konto pingaarneq 77.05.02 Pinngortitaleriffik

- a) Kitaani ilaatigut tutunik umimmannillu nakkutilliinissamut pilersaaruteqartoqartoq paasissutissiissutigineqarpoq. Tunumi uumasut taakku pilersaarummik assinganik aallartitsivigineqarnissaat pilersaarutigineqarpa?

Akissut:

Ukioq manna tikillugu tutunik umimmannillu nakkutilliinermi pisanik iluaquteqarnermut naleqqiullugu annerpaamik pingaaruteqartut peqarfiit isiginiarneqarnerusimapput. Tunumi umimmannik imaluunniit Kitaata avannaani aamma Kitaata Kujataani tuttoqarfiusunik annikinnerusunik nakkutilliinissamut Pinngortitaleriffik naammattunik aningaasaqarsimanngilaq.

2015-mut Aningaasanut inatsisissamut siunnersuummi sipaaruteqarnerit pissutigalugit Kitaani tutunik timmisartumiit kisitsilluni nakkutilliinermi suliassap unitsinneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq. Taamaalilluni Tunumi nakkutilliinermi aallartinneqarnissaannut pilersaaruteqartoqanngilaq.

- b) Ataatsimiititaliap isumaa malillugu tunumi avaleraasartooqassusianik uumassusilerinikkut misissuinerit ingerlanneqarnissaannut avaleraasartuunut akitsuutip akuerineqarnerata saniatigut allamik aamma tunngavissaqartariaqarpoq? Ammassassuarnik pisat kingullit tupinnaannartumik pisarineqartut (annikitsuaqqat) eqqarsaatigalugit ammassassuaqassuseq misissorneqassannginnami?

Akissut:

Kalaallit Nunaata eqqaani avaleraasartuunik aalisarneq nutaajuvoq, kisiannili 2011-mi 162 tonsiniit. 2014-mi 78.000 tonsinut annertuumik qaffassimalluni. 2014-avaleraasartuunik aalisarnerup nalinga 600 mio. kr.-it sinnerlugit nalilerneqarpoq avaleraasartuullu Kalaallit Nunaannut aalisarnerni pingaarnernut ilaalersinnaallutik.

Kalaallit nunaata imartani tamarmi avaleraasartuut annertussusii siaruarsimanerilu takuniarlugit biologinik Pinngortitaleriffik misissuuitsisimavoq. Uppernarsaaneq nungusaataanngitsumik iluaquteqarnissap qulakkeerneqarnissaanut atorneqarsinnaavoq aammattaaq Kalaallit Nunaannut pisassiissutit ilai pillugit nunani tamalaani isumaqatigiinniarnerni pingaaruteqarlunnarlutik.

Avaleraasartuunik misissuinerimut atatillugu tun-inik biologiniit misissuisoqarnissaanik Pinngortitaleriffik pilersaaruteqanngilaq. Ilaatigut naatsorsuutigineqarpoq Tunup imartaani tun-eqarnera imartani kissarnerpaani (>11 gradini) annikitsuinnaassasoq,

ilaatigullu tun-inik peqarneranik nalilersuinissamut ikerinnarsiorluni kilisaatinik misissuinerit pitsaasimanatik.

Avaleraasartuunik misissuinerimi tun-inik pisaqartoqassappat Pinngortitaleriffiup biologiinit misiligutissanik tigussisapput (2014-mi biologit misissuineranni tuneqangilaq), naatsorsuutigineqarlunilu 2015-mi aalisarnermiit biologit aamma misiligutissanik tigussisassasut (2014-mi aalisarnermiit pinngortitaleriffik misiligutininik 21-nik tigussisimavoq). Misiligutiit taakku pinngoqqaatinik misissuisoqarneratigut kalaallit nunaata imartaanut appakaattartut tun-it suminganneermeri qulaajarsinnaavaat.

- c) Misissuutiit umiarsuup "Paamiut" tunineqarnissaa pilersaarutigineqarnerisooq paasissutissiissutigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput?

Akissut:

Pinngortitaleriffiup misissuutiit umiarsuaa "Paamiut" Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut pingaaruteqarnerpaamik misissuineritut atorineqartarpoq, tassa raajat, qalerallit saarullillu.

Paamiut (1971-meersooq) ukiunik 44-nik pisaqassuseqarpoq atorunnaalerlunilu. Pinngortitaleriffiup taamaattumik taartissaa qulakkeerniarlugu periarfissanut tunngasunik qulaajaasimavoq. Angallat nutaaq 250 mio. kr.-it tikillugit akeqartussaaavoq, qulaajaanerlu tunuliaqutaralugu pinngortitaleriffiup siulersuisui isumaqarlutik aqqiineq pitsaanerpaaq tassaassasooq nunani allani misissuummik umiarsuarmik piffissami sivisuuni attartornissamik isumaqatigiissuteqarnissaaq.

Taamaallilluni Danmarkimi misissuummik umiarsuarmik nutaatut sanaartorneqarsimasumik siunissami attartornissamut sulisoqarpoq. Taanna siusinnerpaamik 2048-mi atorineqarsinnaalissaaq, taamanikkornissaanullu Paamiut suli atorineqartussaalluni. Taamaallilluni maannakkut Paamiut tunineqarnissaa pilersaarutigineqangilaq.

- d) Taamaassimappat tassunga atatillugu Pinngortitaleriffimmit paasissutissat suut pissarsiarineqarsimanersut paasissutissiissutigineqassasooq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq?

Akissut:

Uppernarsineqarsinnaavoq Pinngortitaleriffimmut attuumassuteqartut (15.9) apeqqutit akineqarnissaannut Pinngortitaleriffimmiit Naalakkersuisut paasissutissanik pissarsiniarsimammata.

- e) Aalisakkat aningaasaqarnikkut pissarsissutaasinnaasut nutaat eqqarsaatigalugit aalisagaqassutsimik misissuinissamut aningaasat immikkoortinneqartut naammattutut isigineqarpa?

Akissut:

Pinngortitaleriffiup siulersuisui qaqugukkulluunniit aningaasatigut sinaakkutiit atuuttut iluanni pinngortitaleriffiup suliannik pingaarnersuisarput, aamma ukiunut tallimanut iliuuseqarnissamut pilersaarummik aalajangersaasarlutik.

Aalisakkanik natermiunik pingaarnernik nakkutillineq ingerlaavarpoq, aamma ikerinnarsiorluni misissuineritut atugassat nutaat aningaasat atorlugit 2015-mi Kalaallit Nunaanni avaleraasartuut siaruarsimaffiini biologit misissuinissaannut aningaasat naammassallutik.

2015-p kingorna ukiuni misissuinerit suli sukumiisumik aalajangersarneqanngillat, tassa kalaallit nunaanni ikerinnarsiortuni allanik aalisarnermi aamma isumalluutini nutaani soorlu ammassassuarni, tobisini ammassannilu ineriartorneq eqqarsaatigineqassamat.

Aalisarnermut Naalakkersuisoqarfik, suliffissuit aamma Pinngortitaleriffik 2015-p naalernerani isumalluutitut ikerinnarsiortunut aqutsinissamut ilisimatusarnissamullu periusissiamik inerisaasimassapput, tassungalu ilanngullugu Pinngortitaleriffiup biologit misissuinissaannut ukiunut arlalinnik pilersaarut saqqummiutissallugu. 2015-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummi sipaarutissat siunnersuutigineqartut kingunerisaannik eqqarsaatigineqarpoq saattuanik nunamilu miluumasunik ingerlaavartumik nakkutillineq unitsinniarlugu.

15.10 Konto pingaarneq 77.05.03 T Avatangiisit, uuliaarluernernik akiuinermut atortunik pisinermut tapiissutit

- a) Uuliamik siaruatsaaliissutit uulianut oqimaatsunut atortussiaanngitsut aammalu imartani sinerissamut qanittuni uuliamik kemikalianilluunniit mingutsitsinerut annertuunut atortut siunertamut naleqquttuunngitsut 2014-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip oqaluuserineqarnerani Naalakkersuisut paasissutissiipput. Tamanna Naalakkersuisunit naammagisimaarneqarpa?

Akissut:

Naalakkersuisut isumaqarput upalungaarsimanissamut atortut siunertamut naleqqiullugit naammaginaruutut, tassa illoqarfinni aqqaneq marlunni upalungaarsimanissamik pilersitsiviusimasuni sinerissamut qanittumi annikitsumik uuliakoornertit tassani pineqarlutik.

Tamatuma saniatigut konto pingaarneq 73.01.01-mut oqaasertaliussat aqutigalugit sinerissamut qanittumi avatangiisitigut upalungaarsimanissamut atatillugu sulinummut matussutissanik 5 mio. kr.-it tikillugit aningaasatigut qularnaveeqqusiinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

- b) Aningaasaliissutigineqartut ima amerlassuseqarput Kalaallit Nunaanni sinerissamut qanittumi upalungaarsimanerme illoqarfinni tamani taaneqartuni ukiumut agguaqatigiissillugu 50.000 kr.-it pallillugit atorneqartarlutik. Kommunit ataasiakkaat tapiissuteqartarnerat aningaasat taamaannerannut pissutaava?

Akissut:

Sinerissamut qanittumi upalungaarsimaarnermut aningaasatigut kommunit ataasiakkaat tapiineq ajorput. Sinerissamut qanittumi upalungaarsimaarnermut aningaasartuutit taamaallaat Naalakkersuisunit isumagineqartarput.

- c) Nunatta imartaani sunniuteqartumik uuliakoornertit missingerlugu ukiumut qanoq amerlatigisarpat? Pisunilu taakkunani mingutsitsinerup suminngaanneernerata paasineqartarnera qanoq annertutigiva? Taamatullu pisuni mingutsitsisup piaanermut atatillugu aningaasartuutit ilaat qanoq amerlatigisut akilertarpai?

Akissut:

Ukiumiit ukiumut uuliakoornerit amerlassusaat annertuumik allanngorarput aamma uuliakoornerit taakku annertussusai kiisalu uuliap qanoq ittup uuliakoorutaanera. Misilittakkat naapertorlugit ukiut tamaasa annertuutut isigisariaqartut uuliakoornerit tallimat tikillugit naatsorsuutigisariaqarput. Pisuni amerlanerni mingutsitsisuusq nassaarineqartarpoq.

Uuliakoortoqarpat, upalungaarsimanerlu aallartinneqarluni, Naalakkersuisut isumaqarluinnarput saliinermut atassuteqartunut mingutsitsisuusup aningaasartuutit akilissagai. Ukiuni kingullerni Namminersorlutik Oqartussat, mingutsitsisuusq nassarineqarnani, uuliamik mingutsitsisoqarnerata kingorna saliinermut atasunik annikitsuinnarnik aningaasartuuteqarsimapput.

15.11 Konto pingaarneq 77.05.08 Avatangiisinut atortunut tapiissutit

- a) Kommunini avatangiisinut atortunut kommunit aningaasalersueqataanissaat piima-saqaataasoq Naalakkersuisut paasissutissiisutigaat? Avatangiisinut atortunut kommunit aningaasalersuinerat Naalakkersuisut maannamut qanoq misilittagaqarfigaat?

Akissut:

Nalinginnaasumik Naalakkersuisut naliliipput kommunini avatangiisitigut atortut pilersinneqarnerinut sanaartornermut tapiissuteqarnissamut pisariaqartitsisoqartoq. Avatangiisitigut atortuni kommunit aningaasaliinerannik Naalakkersuisut misilittagaat tassaavoq piffissani sanaartornermut tapiissutinik qinnuteqarnissamut periarfissaanngitsuni sanaartornissamut killeqartunik kommunit taamaallaat aningaasaliisartut.

- b) Tassunga atatillugu aningaasaliissutit arfineq marloriaatinngortinneqarnerat piviusorsiorlutut isigineqarpa aammalu aningaasat sumit tiguneqarpat?

Akissut:

Aningaasat AIS2015-mi toqqammavigisat tamarmiusut iluanni aaneqarput. Eqqakkanik passussinermut atortuni aningaasaliinissamut annertuumik pisariaqartitsisoqarpoq. Immikkoortumi suliniutit aallartisarneqassappata immikkoortumut aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaanik taamaattumik pisariaqartitsisoqarnera Naalakkersuisunit takuneqarsinnaavoq.

- c) Ikuallaasarfiit nunatsinni sumiiffinni qimaannarneqarsimasut ilaasa iluarsaateqqinneqarnissaat atoqqinneqarnissaallu Naalakkersuisunut ilaasortamit isumaliutigineqarsimava?

Akissut:

Eqqakkanik tigusinissamut suliarinninnissamullu kommunini atortut – tassunga ilanngullugit eqqakkanik ikuallaaviit – ingerlannissaannut aserfallatsaaliornissaannullu akisussaaffik kommuniniippoq.

Naalakkersuisut isumaqarput aningaasaliissutaareersimasut iluaqutiginnissat pingaartoq, aamma atortut ingerlannerinut aserfallatsaaliorninullu aningaasanik pisariaqartinneqartunik kommunit immikkoortitsissasut.

Kommunini eqqakkanut pilersaarusiornissamut kommunit aallartissapput. Kommunimi eqqakkat pillugit pilersaarut qulaajaanermut immikkoortumik, anguniakkanut immikkoortumik aamma pilersaarusiornermut immikkoortumik imaqassaaq. Pingaarpog avatangiisinut atortunut ataasiakkaanut ingerlatsinissamut aserfallatsaaliinissamullu kommunit pilersaarusiornissat, tassunga ilanngullugu nunaqarfinni ikuallaavinnik iluarsaassinermut aserfallatsaaliinermullu pilersaarutit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mala Høy Kúko